

Тарнопольска І.П. Некоторые вопросы патентования лекарственных средств на территории Украины

В сообщении исследуются некоторые вопросы патентования лекарственных средств на территории Украины в условиях реформирования гражданского общества. Анализируется право граждан Украины на здравоохранение. Предлагаются выводы и рекомендации.

Ключевые слова: *лекарственные средства, патент, здравоохранение, социально опасные болезни, субъект ведения хозяйства, производство лекарственных средств.*

Tarnopol'ska I.P. Some questions of patenting of medications on territory of Ukraine

In a report are probed some questions of patenting of medications on territory of Ukraine in the conditions of reformation of civil society. A right for the citizens of Ukraine is analysed on a health protection. Conclusions and recommendations are offered.

Keywords: *medications, patent, health protection, socially dangerous illnesses, subject of menage, production of medications.*

Хоменко І.С.,
студентка 5 курсу
факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного
університету, м. Вінниця, Україна

**РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА**

В повідомленні досліджено роль громадськості у сфері забезпечення охорони навколишнього природного середовища. Пропонуються висновки і рекомендації.

Ключові слова: *громадськість, охорони навколишнього природного середовища, забезпечення охорони, громадянське суспільство.*

Вступ. Громадянське суспільство стало темою обговорення в Україні. І це – добрий знак у сенсі подальшого розвитку країни. Основу стабільної демократії становить держава, ринкові відносини та зрілі громадяни, а також динамічне співвідношення їхніх інтересів.

Під громадянським суспільством розуміють сферу добровільних організацій та неформальних зв'язків, в які вступають індивіди і групи в публічній діяльності. Цю сферу відрізняють, з одного боку, від діяльності влади, з іншої, від сфери ринкової економіки, яка, втім, є економічною основою громадянського суспільства. З цієї причини громадянське су-

пільство іноді називають «третім сектором», яке в демократичних країнах є проміжною ланкою між громадянами і державою.

Існує розмаїття діючих осіб і організацій, які представляють «не державу й не ринок», а належать до третього сектора, громадянського суспільства. Це – профспілки, церква, об'єднання захисту прав споживачів, природоохоронні групи, спортивні об'єднання, жіночі організації, організації самодопомоги для залежних від наркотичних речовин та багато інших.

На сьогоднішній день слід звернути увагу на глобальну проблему недобросовісного природокористування і на діяльність природоохоронних громадських організацій.

Нині суспільство, громадськість більше усвідомлюють, що екологічні проблеми надзвичайно великі та дуже складні і вирішити їх досить складно. Дійсність вимагає нового ставлення до природи. Потрібно припинити матеріальне накопичення й розширене споживання природних ресурсів, використовувати необхідну частку створюваного національного продукту на відновлення довкілля. Суспільство повинне свідомо обрати шлях обмежень; роль громадськості в цьому важко переоцінити.

Високий рівень вимог до державної політики в екологічній сфері визначається значущістю питань безпечного довкілля. Безконтрольність процесів в цій сфері може мати серйозні ризики й незворотні наслідки для різних соціальних груп, держави в цілому. Універсальні для більшості країн загрози, пов'язані з ядерною зброєю, вичерпністю природних ресурсів, техногенними катастрофами, кліматичними змінами, наслідки Чорнобильської катастрофи, диктують потребу поглибленого співробітництва України з міжнародними екологічними інституціями, приєднання до відповідних міждержавних та громадських ініціатив.

Підписання Україною низки необхідних міжнародних документів та, відповідні зобов'язання, частково мають лише стимулюючий ефект, адже реалізуються не повною мірою. До того ж інтенсивність співпраці екологічного громадського сектору з міжнародними організаціями та обсяги наданої фінансової підтримки переважають державну. Попри сформовану нормативно-правову базу та приєднання України до низки міжнародних документів, конвенцій, угод, налагоджену співпрацю з міжнародними інституціями у сфері охорони довкілля, стан дотримання відповідного національного законодавства є незадовільним. Очевидними є недосконалість формування екологічної політики та здійснення екологічного управління, забезпечення екологічних прав громадян. Брак необхідного рівня доступу до інформації, комунікації та результативної взаємодії з громадськістю стимулюють громадський сектор до соціальної активності.

Для багатьох розвинених європейських країн традиційним є входження «зелених» партій до національних парламентів, урядів, місцевих органів влади, а також до наднаціонального органу – Європейського парламенту, де представлена Європейська партія зелених. В Україні подібна практика відсутня, оскільки не сформовано достатньо потужних політичних і

партійних структур, які б компетентно та послідовно опікувались екологічними питаннями та брали активну участь в політичному процесі та виборах, у формуванні органів державної влади. Така «відірваність» екологічної політики держави від суспільства зумовлює посилення уваги громадського сектору до екологічних питань.

Звернувшись до законодавства України, а саме, до Конституції ст. 36 Громадяни України мають право створювати громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод [2]. В тому числі такі організації, які здійснюють свою діяльність у сфері охорони довкілля. Які ж права мають громадські природоохоронні об'єднання ?

Отже, громадські природоохоронні організації мають такі права:

- утворювати громадські фонди охорони природи і виконувати роботи по збереженню і поліпшенню стану довкілля;
- брати участь у проведенні спеціально уповноваженими державними органами перевірок виконання природоохоронних планів і заходів підприємствами, установами та організаціями;
- проводити громадську екологічну експертизу;
- вільного доступу до екологічної інформації;
- виступати з ініціативою проведення республіканського і місцевого референдумів з питань охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екобезпеки. [1]

Ці та інші повноваження громадських природоохоронних організацій визначені ст. 21 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

В Україні налічується близько 440 громадських екологічних організацій, з них 28 – всеукраїнського рівня.

В останні роки в Україні відбуваються процеси структуризації та самоорганізації громадського екологічного руху, пов'язані зі створенням і діяльністю громадських рад, мереж, асоціацій, коаліцій, робочих груп. Вони зумовлені прагненням українських громадських організацій узгоджувати свої дії для активного та результативного впровадження в українському суспільстві найсучасніших природоохоронних досягнень, розумінням необхідності формування сучасної національної екополітики. Хочу більш детально зупинитись на організації, учасником якої є і наша держава.

Всесвітній фонд природи

Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature), до 1986 р. – Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wildlife Fund, WWF) – міжнародна неурядова організація, що займається збереженням природи, дослідженнями та відновленням природного середовища. Офіційна назва організації була змінена з World Wildlife Fund на World Wide Fund for Nature, проте попередня назва залишається офіційною в багатьох країнах.

Це найбільша незалежна природоохоронна організація у світі, що має біля 5 млн працівників та добровольців по всьому світу, працюючи в понад 120 країн. Щорічно WWF здійснює понад 1200 екологічних проєктів,

привертаючи увагу мільйонів людей до проблем охорони довкілля і їхнього рішення. Організація існує на добровільних внесках, приблизно 9% її бюджету поступає від приватних пожертв.

Місія WWF – запобігання наростаючій деградації природного середовища планети і досягненні гармонії людини і природи. Головна мета – збереження біологічної різноманітності Землі. Символ Всесвітнього фонду дикої природи – гігантська панда.

Всесвітній фонд дикої природи був заснований в 1961 році, англійцями Пітером Скоттом, Люком Гоффманом і Гаєм Монфором. Популярність і фінансову незалежність WWF знайшов через 10 років після свого виникнення. За більш ніж сорок років свого існування Всесвітній фонд дикої природи перетворився на впливову організацію і діє більш ніж в 130 країнах світу. WWF об'єднує 28 національних відділень, їх очолюють відомі і шановані в своїх країнах люди, серед яких є і королівські персони, як, наприклад, в Швеції та Іспанії, де справою охорони дикої природи зайнялися самі монархи. Також підтримку Всесвітньому фонду дикої природи надають більше 5 мільйонів індивідуальних членів.

Більше половини грошей поступає до Фонду як добродійні пожертвування від організацій і приватних осіб. З моменту створення WWF надав кошти на здійснення близько 11 000 проектів в 130 країнах світу. Міжнародний Секретаріат WWF знаходиться в Швейцарії. Серед проектів WWF слід відзначити щорічну міжнародну акцію Година Землі.

Висновок. Цього року хвиля Години Землі прокотилась світом 24 березня 2018 року. Тема цьогорічної кампанії – Connect2Earth («Злови зв'язок з Землею») – підкреслює, що люди почали втрачати зв'язок з планетою, який нам так потрібно відновити. Природа дає нам не тільки естетичну насолоду, але й послуги та багатства, без яких неможливо уявити наше життя – чисту воду та повітря, регуляцію клімату, їжу, ресурси та багато іншого.

Список використаних джерел:

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України, 1991, № 41 за ред. від 18.12.2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.

2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР, за ред. 30.09.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254>.

Хоменко И.С. Роль общественности в сфере обеспечения охраны окружающей естественной среды

В сообщении исследовано роль общественности в сфере обеспечения охраны окружающей естественной среды. Предлагаются выводы и рекомендации.

Ключевые слова: *общественность, охраны окружающей естественной среды, обеспечения охраны, гражданское общество.*

Khomenko I.S. Role of public in the field of providing of guard of natural environment

In a report investigational role of public in the field of providing of guard of natural environment. Conclusions and recommendations are offered.

Keywords: *public, guard of natural environment, providing of guard, civil society.*

Чупира А.М.,
студент I-го курсу
факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного
університету, м. Вінниця, Україна

**ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ОРГАНАМИ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

В повідомленні досліджено громадський контроль за органами місцевого самоврядування, як форму реалізації демократії і спосіб залучення населення до управління суспільством та державою. Пропонуються висновки і рекомендації.

Ключові слова: *громадський контроль, місцеве самоврядування, органи місцевого самоврядування, демократія, управління суспільством.*

Вступ. Одним із видів контролю за діяльністю органів державного управління і місцевого самоврядування є громадський контроль. Громадський контроль – один з видів соціального контролю, який здійснюється об'єднаннями громадян та самими громадянами. Він є важливою формою реалізації демократії і способом залучення населення до управління суспільством та державою.

Згідно зі статтею 38 Конституції України «громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування» [1, с. 28]. Така конституційна норма передбачає як у теоретичному, так і в практичному контексті громадський контроль за органами державного управління і місцевого самоврядування.

Суб'єктами громадського контролю є громадські об'єднання і політичні партії, професійні спілки, молодіжні та інші громадські організації, органи самоорганізації населення, трудові колективи, збори громадян за місцем проживання, а також окремі громадяни.

Громадський контроль як засіб забезпечення законності в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування суттєво відрізняється від інших видів контролю. Ця відмінність полягає насамперед у тому, що всі суб'єкти громадського контролю виступають від імені